

til dem, som den ikke vil erkjende for Sine; men saa var det jo for dem ligefremt umuligt at faae det borgerlige *Wgteskab* fuldbyrdet, fordi de da ikke kunne producere de Attester, som være en Betingelse for Indgaaelsen af det borgerlige *Wgteskab* (Hør!); thi vi maae indrømme, at saavel den lutheriske som den catholske Kirke maatte være i sin gode Ret til at sige: vi modtage ikke til Alterens Sacramente dem, som i dette væsentlige Stykke, *Wgteskabets* Stiftelse, lade haant om Kirkens Betsignelse (Hør!). Det er den samme Sammenblanding af Kirke og Stat, som træder frem i Slutningen af § 6, om det endogsaa er Noget mere udvortes, noget mere Formelt, hvorom Talen er. Staten fordrer først at det borgerlige fuldbyrdede *Wgteskab* skal indføres i Dyrighedens, i Herredsfogdens Netsprotocol, og det er ganske i sin Orden; men jeg indseer ikke, hvorfor Staten ikke kan være fornøiet dermed, men forlanger, at *Wgteskabs* Handlingen ogsaa skal indføres i vedkommende Sognepræstis Ministerialbog, jeg indseer ikke hvortil en saadan dobbelt Førelse skal sigte, uden dertil, at den lutheriske Kirke ved at indføre dem som rette *Wgtesfolk* blandt de andre kirkeviede *Wgtesfolk*, skulde give en ligesom udvortes Documentation af, at ogsaa dem anerkjende man for ægteviede Folk, ogsaa dem stiller Kirken ind i den hele Række af dem, der for Kirken have indgaaet et gyldigt *Wgteskab*. Dersom det ikke har været Hensigten at antyde, at man vilde stille dette *Wgteskab* lige med de andre, saa seer jeg virkelig ikke Grunden, hvorfor denne Forsigtighed med den dobbelte Protokollering skulde anvendes, thi for Statens Sikkerhed kan det ikke være; thi, at den borgerlige Dyrigheds Protokoller maae være en ligesaa sikker kilde for Staten at tye til, naar den vil overbevise sig om en Attestes Rigtighed, som Præstens Ministerialbog, er dog utvivlsomt.

J. A. Hansen: En almindelig Betragtning af Forholdet mellem de foreliggende 8 Paragrapher tilligemed Fleertallets foreslaaede Paragrapher og det oprindelige Lovudkast skal jeg ikke for Dieblicket gaae ind paa; jeg skal foreløbig holde mig til at tale om de foreliggende 8 Paragrapher ligeoverfor Fleertallets foreslaaede 8 Paragrapher. Der kunde

visnok være en Deel at bemærke med Hensyn til de Motiver for Forslagene, der ere fremkomne fra den ærede Forslagsstiller, og deri ere mange Punkter, hvori jeg er aldeles uenig med ham, men dem skal jeg dog kun med et Par Ord opholde mig ved. Naar han sagde, at Kirken ikke havde Noget at frygte af de borgerlige *Wgteskaber*, er jeg naturligviis fuldkommen enig med ham deri, men, naar han saa tilføiede, at Staten derimod havde meget at befrygte af dem, da er det et Punkt, hvori jeg er aldeles uenig med ham. Jeg paastaer, at Staten har ligesaa lidt at frygte af det borgerlige *Wgteskab* som Kirken. Med Hensyn til den ærede Forslagsstillers Betragtning af, hvad der skulde forstaaes ved, naar det heder i Grundloven, at de udenfor Folkekirken værende Troessamsfunds Forhold skulde ordnes ved Lov, kan jeg henholde mig til, hvad den ærede Ordfører allerede igaar, ligesom ogsaa den ærede Cultusminister, anserte derimod. Det er aldeles klart, at der ved „deres Forhold“ paa dette Sted kun kan tænkes paa deres Forhold til Staten og ikke paa deres indre Forhold. Dersom der var mindste Tvivl tilbage, er denne Tvivl løst ved de Motiver, hvormed den grundlovgivende Rigsforsamlings Udvalg i sin Tid ledsagede denne Paragraph, og som indeholdes i 3 a 4 Linier, hvori Udvalget for den foreslaaede Paragraph anfører som Grund, at de fra Folkekirken afvigende Troessamsfunds Forhold skulde nærmere ordnes ved en Lov, som bygges paa det i de foregaaende Paragrapher givne Grundlag, og forøvrigt maa indeholde de fornødne Bestemmelser om Betingelsen for Anerkjendelsen af slige Troessamsfund, om deres retlige Stilling til og Forpligtelse mod Staten“. Det er saaledes aldeles klart udtalt af det Udvalg, som gjorde Forslag til denne Paragraph, at de betragtede „Forhold“ her som Forholdet mellem de paagældende Troessamsfund og Staten og ikke som Troessamsfundets egne indre Forhold. Naar vi nu skulle sammenligne de 8 foreliggende Paragrapher med Fleertallets, og vi saa spørge: hvad er da Forskjellen mellem disse Forslag, saa faaer jeg ud, at Forskjellen mellem dem er den, at den ærede Forslagsstiller her ikke vil gjøre nogenfømhelst